

Datum
2022-02-03

Diarienummer
KS-2022/155.111

Handläggare
Björn Rosborg
08-535 302 09
Bjorn.Rosborg@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Förutsättningarna för en delning av Huddinge kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Utredning rörande förutsättningar för eventuell kommunindelning, bilaga 1 till kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 3 februari, godkänns.

Sammanfattning

Regeringen får besluta om ändring i rikets indelning i kommuner om ändringen kan antas medföra bestående fördel för en kommun eller en del av en kommun eller andra fördelar från allmän synpunkt.

Kommundelningsfrågan har en historik i Huddinge kommun och för att få kunskap om hur förutsättningarna för en kommunindelning ser ut idag behöver en ny översiktlig utredning göras. Därför fick kommunstyrelsens förvaltning i uppdrag i verksamhetsplanen för 2022 att utreda förutsättningarna för en delning av Huddinge kommun där östra Huddinge avskiljs för att bli en egen kommun.

Bifogad utredning/förstudie har till stora delar och på ett övergripande sätt följt den disposition SKR:s utredningar rörande eventuella indelningsändringar har: Det aktuella delningsalternativet presenteras liksom aktuella förhållanden beträffande befolkning, offentlig och kommersiell service, arbetsmarknad m.m. Men i utredningen ges även en beskrivning av framtidens kommun och en utblick på andra länder och kommuner.

Mot bakgrund av det som framkommer i utredningen bedömer kommunstyrelsens förvaltning att det visserligen inte finns några formella hinder för att fortsätta med en fördjupad utredning.

Kommunstyrelsens förvaltning anser dock att kostnaderna för en kommunindelning är underskattade då den redan 2007 gjorde bedömningen att SKL:s utredning undervärderade de ”övergångskostnader” som skulle uppstå på grund av anpassning av organisation, teknik och lokaler och är ytterst tveksam till att gå vidare med en fördjupad utredning då förstudien inte kan peka på att fördelarna stärkts sedan folkomröstningen 2008.

Enligt regeringen står kommunerna även inför stora utmaningar som exempelvis nya lagkrav, urbanisering, demografi, integration, klimatförändring och

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

Datum
2022-02-03

Diarienummer
KS-2022/155.111

kompetensförsörjning, vilket kräver en bärkraftig kommunstruktur som gör ”mindre” kommuner mindre sårbara.

Den demokratiska vinst en delning skulle medföra för ett specifikt administrativt område, kommun, känns också alltmer osäker i en växande storstadsregion och digitaliserad värld.

Beskrivning av ärendet

Uppdraget

Det har gått 14 år sedan den senaste utredningen om förutsättningarna för att dela kommunen. För att få kunskap om hur förutsättningarna för en kommunindelning ser ut idag behöver en ny översiktlig utredning göras av kommunstyrelsens förvaltning. Därför fick kommunstyrelsens förvaltning i uppdrag i verksamhetsplanen för 2022 i uppdrag att utreda förutsättningarna för en delning av Huddinge kommun där östra Huddinge avskiljs för att bli en egen kommun.

Indelningsändring

Regeringen får besluta om ändring i rikets indelning i kommuner om ändringen kan antas medföra bestående fördel för en kommun eller en del av en kommun eller andra fördelar från allmän synpunkt.

Vid prövning av frågan om indelningsändring ska särskild hänsyn tas till önskemål och synpunkter från den eller de kommuner som närmast berörs av ändringen. Följande kriterier ska vara uppfyllda för att en delning skall komma i fråga

- bättre villkor för den kommunala demokratin
- bättre anpassning till demografiska och näringsgeografiska förhållanden
- bättre eller åtminstone inte sämre ekonomi i de nybildade kommunerna jämfört med den odelade kommunen
- acceptabel nivå på förvaltningskostnaderna samt
- acceptabla förändringar beträffande förtroendemannaorganisationen och lokala organ.

Med "bestående fördel" menas att ändringen skall lösa indelningsproblematiken för överskådlig framtid. Med fördel för en del av en kommun avses främst fördel för invånarna inom aktuellt utbrytningsområde beträffande möjligheterna till förbättrad kommunal eller annan service.

Frågan om en kommunindelning avgörs slutgiltigt av regeringen efter att kommunen har ansökt om det.

Utredningens disposition

Initialt ger bifogad utredning/förstudie (*bilaga 1*) en kort historik avseende kommundelningsfrågan i Huddinge kommun men har sedan på ett övergripande

Datum
2022-02-03

Diarienummer
KS-2022/155.111

sätt till stora delar följt den disposition SKR:s utredningar rörande eventuella indelningsändringar har: Det aktuella delningsalternativet presenteras liksom aktuella förhållanden beträffande befolkning, offentlig och kommersiell service, arbetsmarknad m.m. Även de konsekvenser som skulle följa av en indelningsändring har försökt att fångas.

I tre kapitel beskrivs också framtidens kommun, görs en utblick på andra länder och kommuner samt redovisas de åtgärder som skulle krävas för att dela kommunen. Utredningen avslutas med en sammanfattande diskussion.

Utredningens slutsatser

I den sammanfattande diskussionen dras följande slutsatser.

Mot bakgrund av det som framkommer i utredningen bedömer kommunstyrelsens förvaltning att det inte finns några formella hinder för att fortsätta med en fördjupad utredning.

Samtidigt innebär arbetet med att gå vidare med en eventuell indelningsändring en bristande respekt för folkviljan så som den manifesterades i folkomröstningen 1999 och i folkomröstningen och opinionsundersökningen 2008, om inte förfarandet kan rättfärdigas med att stora förändringar skett de senaste 14 åren som gör en kommunindelning mer relevant nu. I det sammanhanget är det angeläget att framhålla att några kommunindelningar inte gjorts de senaste 18 åren.

Kommunstyrelsens förvaltning anser att kostnaderna för en kommunindelning är underskattade då den redan 2007 gjorde bedömningen att SKL:s utredning undervärderade de ”övergångskostnader” som skulle uppstå på grund av anpassning av organisation, teknik och lokaler.

Enligt regeringen står kommunerna även inför stora utmaningar som exempelvis nya lagkrav, urbanisering, demografi, integration, klimatförändring och kompetensförsörjning, vilket kräver en bärkraftig kommunstruktur som gör ”mindre” kommuner mindre sårbara.

Blir deltagande och demokrati alltid bättre i en mindre kommun? Av de erfarenheter som finns från de kommuner som brutit sig ur efter en delning kan man se en viss förbättring, åtminstone temporärt, men frågan är om inte demokratin nu fungerar annorlunda än tidigare i och med att informationstekniken funnit nya vägar för information, påverkan och dialog som gör att administrativa gränser inte längre är lika relevanta.

Förvaltningens synpunkter

Sammantaget är kommunstyrelsens förvaltning ytterst tveksam till att gå vidare med en fördjupad utredningen då förstudien inte kan peka på att fördelarna på något sätt ökat sedan folkomröstningen 2008. Den demokratiska vinst en delning skulle medföra för ett specifikt administrativt område, kommun, känns också alltmer osäker i en växande storstadsregion och digitaliserad värld.

Datum
2022-02-03

Diarienummer
KS-2022/155.111

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen godkänna ”Utredning rörande förutsättningarna för eventuell kommunindelning”, bilaga 1 till kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 3 februari.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget till beslut ger inga ekonomiska eller juridiska konsekvenser.

Camilla Broo
Kommundirektör

Patrik Forshage
Biträdande kommundirektör

Bilaga

Bilaga 1. Utredning rörande förutsättningar för eventuell kommunindelning

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder och bolag